

Hà Nội, ngày 15 tháng 6 năm 2023

Số: NNHM-03/TDMB/TTUD

**BẢN TIN DỰ BÁO KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN
PHỤC VỤ NÔNG NGHIỆP KHU VỰC TRUNG DU MIỀN NÚI PHÍA BẮC
THỜI HẠN MÙA
(Từ tháng 6/2023 đến tháng 8/2023)**

1. Tình hình khí tượng thủy văn nông nghiệp trong 2 tháng qua

Trong tháng 4/2023, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 66-87%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 443-557°C; Bức thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 100-104mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng dao động trong khoảng 19-105mm; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 26-33°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 19-24°C, nhiệt độ trung bình tại khu vực Bắc Bộ phổ biến cao hơn TBNN từ 1,0-1,5°C. Tổng lượng mưa thấp hơn so với TBNN cùng thời kỳ từ 30-60%.

Trong tháng 5/2023, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 64-85%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 485-636°C; Bức thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 102-108mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng dao động trong khoảng 38-132mm; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 30-35°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 20-26°C, nhiệt độ trung bình tại khu vực Bắc Bộ phổ biến cao hơn TBNN từ 1,0-1,5°C; Riêng khu vực Đông Bắc Bộ cao hơn từ 0,5-1,0°C. Tổng lượng mưa thấp hơn so với TBNN cùng thời kỳ từ 40-80%.

Trong tháng 4/2023 đã xảy ra 02 trận dông lốc, mưa đá vào các ngày 03/4 tại xã Đình Phùng, tỉnh Cao Bằng; đêm 28/4 - sáng ngày 29/4 tại các tỉnh Lào Cai, Yên Bái, Điện Biên, Tuyên Quang, Phú Thọ gây thiệt hại một số diện tích lúa và hoa màu trong khu vực. Trong tháng 4/2023 đã xuất hiện 04 đợt KKL vào ngày 06/4 sau đó tăng cường vào ngày 08/4, ngày 24/4 và đợt KKL ngày 29/4; trong đó, đợt KKL ngày 29/4 đã có mưa dông diện rộng, cục bộ có nơi mưa to đến rất to, tổng lượng mưa phổ biến từ 20-50mm, có nơi trên 50mm như: Pha Đin (Điện Biên) 67mm, Yên Bái (Yên Bái) 85mm. Từ ngày 17-24/4 tại khu vực

Tây Bắc Bộ xảy ra đợt nắng nóng trên diện rộng; trong đó, đáng lưu ý đây là đợt nắng nóng đặc biệt gay gắt, cũng là đợt nắng nóng diện rộng đầu tiên trong năm 2023 đã xuất hiện nhiều nơi có nhiệt độ cao nhất ngày vượt GTLS trong cùng thời kỳ. Trong tháng 5/2023 đã xảy ra 02 trận dông lốc, mưa đá vào các ngày 07/5 tại các huyện Quảng Hòa, Hà Quảng, Trùng Khánh tỉnh Cao Bằng; ngày 08/5 tại xã Sán Chải, Nàn Sán - huyện Si Ma Cai tỉnh Lào Cai và các huyện Quang Bình, Hoàng Su Phì, Yên Minh, Vị Xuyên, Bắc Quang tỉnh Hà Giang. Trong tháng 5 đã xuất hiện 03 đợt nắng nóng diện rộng từ ngày 04-07/5, đợt từ ngày 16-23/5 và đợt từ ngày 27-30/5; đáng chú ý, đợt từ ngày 04-07/5 là đợt nắng nóng gay gắt và đặc biệt gay gắt diện rộng, nhiều nơi đã xuất hiện các giá trị vượt giá trị lịch sử (GTLS) quan trắc cùng thời kỳ. Trong tháng 5 đã xảy ra 02 đợt mưa diện rộng vào các ngày 08-16/5 và đêm 24-27/5. (Nguồn: Trung tâm DB KTTV QG).

Bảng 1: Tình hình khí tượng nông nghiệp trong 02 tháng qua

Yếu tố	Thời gian	
	Tháng 4/2023	Tháng 5/2023
Độ ẩm không khí (%)	66-87	64-85
Nhiệt độ tối cao (°C)	26-33	30-35
Nhiệt độ tối thấp (°C)	19-24	20-26
Tích ôn hữu hiệu (°C)	443-557	485-636
Mưa hữu hiệu (mm)	19-105	38-132
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	100-104	102-108

Lúa Chiêm Xuân trong 2 tháng qua ở các giai đoạn cuối đẻ nhánh – đứng cái – làm đòng – trở bông – phơi màu – chắc xanh – chín – thu hoạch. Trong tháng 4, thời tiết của khu vực phổ biến có mưa nhỏ, mưa phùn, sương mù, độ ẩm không khí cao tạo điều kiện cho bệnh đạo ôn lá trên cây lúa tiếp tục phát triển và gây hại mạnh; trong tháng, một số ngày cục bộ có nắng nóng đặc biệt gay gắt kết hợp với mưa rào và dông gây ảnh hưởng đến nhiều diện tích lúa trong khu vực, một số diện tích lúa bị thiệt hại hoàn toàn. Trong tháng 5, xuất hiện 3 đợt nắng nóng diện rộng vào các ngày: 04-07/5, 16-23/5 và 27-30/5; đáng chú ý, đợt nắng nóng diễn ra vào đầu tháng 5 là đợt nắng nóng gay gắt và đặc biệt gay gắt diện rộng, nhiều nơi trong khu vực đã xuất hiện các giá trị vượt giá trị lịch sử (GTLS) quan trắc cùng thời kỳ. Nắng nóng – nắng nóng đặc biệt gay gắt đã giúp cho các diện tích lúa chín sớm được chín đều và giúp cho công tác thu hoạch các

diện tích lúa đã chín diễn ra thuận lợi; tuy nhiên, đối với các diện tích lúa khác, nắng nóng và mưa không đáng kể khiến cho nhiều diện tích lúa rơi vào tình trạng thiếu nước và sinh trưởng kém. Cũng trong tháng 5, trên khu vực đã xảy ra 2 trận dông lốc, mưa đá vào các ngày 07/5 và 08/5 tại các tỉnh Cao Bằng, Lào Cai, Hà Giang gây thiệt hại cho một số diện tích lúa trong khu vực; ngoài ra, trong tháng 5 còn xảy ra 02 đợt mưa dông diện rộng vào các ngày 08-16/5 và đêm 24-27/5 gây ngập úng cho một số diện tích lúa trong khu vực khiến cho cây lúa sinh trưởng kém. Các đối tượng sâu bệnh gây hại chủ yếu trên cây lúa trong 2 tháng qua: rầy nâu, rầy lưng trắng, bệnh đạo ôn cổ bông, bệnh khô vằn...

Cây vải trong thời kỳ nuôi quả - vào cùi - đỏ vai - chín - thu hoạch. Trong tháng 4, khu vực có nhiều ngày xảy ra nắng nóng, có mưa rào và dông, cục bộ có nơi mưa to khiến cho tình trạng rụng quả non trên các diện tích vải sớm xảy ra tại nhiều vùng trồng trong khu vực. Trong tháng 5, khu vực xảy ra 3 đợt nắng nóng vào khoảng tuần đầu, và tuần cuối tháng đã khiến cho cây vải bị thiếu nước gây ảnh hưởng đến quá trình sinh trưởng của cây vải. Bên cạnh nắng nóng trong tháng 5 xuất hiện 2 đợt mưa dông diện rộng, trong 2 đợt mưa dông nhiều nơi trên khu vực xảy ra mưa vừa, mưa to đã gây ra tình úng nước (tại những vùng trũng thấp) và gây ra tình trạng nứt quả gây ảnh hưởng đến mẫu mã và chất lượng quả vải khi thu hoạch. Trong 2 tháng qua, thời tiết của khu vực có nắng nóng đan xen với các đợt mưa rào và dông đã tạo điều kiện cho các đối tượng như sâu đục cuống quả, bọ xít nâu, bệnh mã mực, bệnh thán thư, bệnh sương mai... phát triển và gây hại cho cây vải.

2. Dự báo

Trong 03 tháng tới, nhiệt độ tối cao trung bình từ 21-35°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 15-28°C; tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng 6 dao động trong khoảng 281-627°C; trong tháng 7 dao động trong khoảng 269-656°C; trong tháng 8 dao động trong khoảng 624-656°C.

Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng 6 dao động trong khoảng 105-116mm; trong tháng 7 dao động trong khoảng 104-115mm, trong tháng 8 dao động trong khoảng 129-249mm.

Độ ẩm không khí 03 tháng tới dao động trong khoảng 79-91%. Lượng bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 99-111mm. Mức độ đáp ứng nước cho cây trồng trên toàn khu vực cơ bản được đảm bảo, một số nơi lượng mưa dự

báo trong thời kỳ tới có thể cao hơn so với nhu cầu của cây trồng lên đến 100%.

Nhiệt độ trung bình trong tháng 6/2023 phổ biến cao hơn so với TBNN từ 0,5°C; từ tháng 7-8/2023 nhiệt độ trung bình có xu hướng cao hơn khoảng 0,5-1,0°C so với TBNN cùng thời kỳ. Từ tháng 6-8/2023: Tổng lượng mưa phổ biến xấp xỉ TBNN. Từ tháng 6-8/2023, nắng nóng tiếp tục có khả năng xảy ra tại khu vực Bắc Bộ, số ngày nắng nóng năm nay xảy ra nhiều hơn so với TBNN và gay gắt hơn so với cùng thời kỳ năm 2022. Từ tháng 6-8/2023, có khoảng 5-6 cơn bão và ATNĐ hoạt động trên biển Đông, xấp xỉ so với TBNN, trong đó có khoảng 1-2 cơn ảnh hưởng trực tiếp đến đất liền. (Nguồn: Trung tâm Dự báo KTTV Quốc gia).

Bảng 2: Dự báo các đặc trưng khí tượng nông nghiệp tại khu vực

Yếu tố	Thời gian		
	Tháng 6/2023	Tháng 7/2023	Tháng 8/2023
Độ ẩm không khí (%)	84-89	79-87	80-91
Nhiệt độ tối cao (°C)	21-33	21-34	32-35
Nhiệt độ tối thấp (°C)	16-27	15-28	26-28
Tích ôn hữu hiệu (°C)	281-627	269-656	624-656
Mưa hữu hiệu (mm)	105-116	11004-115	129-249
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	100-111	99-110	104-109
Cân bằng nước (%) (Cây trồng hàng năm)	2%	2%	2 ÷ 100%

Trong thời kỳ tới, cây lúa Chiêm Xuân trong giai đoạn trổ bông – phơi màu - chín – thu hoạch; lúa Mùa trong giai đoạn xuống giống – gieo cấy - đẻ nhánh - đứng cái – làm đòng - trổ bông. Từ tháng 6-8/2023, dự báo khu vực tiếp tục có nắng nóng, số ngày nắng nóng trong năm 2023 có thể xảy ra nhiều hơn so với TBNN và gay gắt hơn so với cùng thời kỳ năm 2022. Trong tháng 6 và tháng 7, dự báo lượng mưa hữu hiệu trên toàn khu vực có sự phân bố tương đối đồng đều, mức độ đáp ứng nước cho cây trồng trong tháng 6 và 7 trên toàn khu vực cơ bản được đảm bảo, một số nơi lượng mưa dự báo có thể cao hơn so với nhu cầu của cây trồng lên đến 2%. Có thể nhận thấy, thời tiết tháng 6 và 7 cơ bản phù hợp với sinh trưởng của cây lúa, người dân cần chú ý chăm sóc, bón phân cân đối - đầy đủ và đúng thời điểm, đồng thời theo dõi diễn biến của các đối tượng sâu bệnh hại để chủ động có các biện pháp phòng trừ kịp thời. Sang tháng 8, khu vực có mưa tương đối nhiều, đồng thời lượng mưa dự báo trong tháng có sự phân bố không đồng đều, nhiều nơi trên khu vực xảy ra mưa to đến

rất to, lượng mưa dự báo vượt quá nhu cầu của cây trồng (có thể lên đến 100%). Trong 8, cây lúa ở giai đoạn đẻ nhánh rộ - đứng cái – làm đòng – trổ bông, trong điều kiện thời tiết có mưa nhiều dẫn đến việc dư thừa nước so với nhu cầu của cây lúa, người dân cần chú ý thoát bớt nước cho cây và chỉ nên giữ mực nước trong ruộng khoảng từ 2-3cm đối với các diện tích lúa ở giai đoạn đẻ nhánh rộ và duy trì mực nước trong ruộng trong khoảng 5cm đối với các diện tích lúa giai đoạn đứng cái – chín, riêng với các diện tích lúa đã đẻ nhánh tối đa và bước sang giai đoạn cuối đẻ nhánh cần tháo cạn nước trong ruộng để hạn chế cây lúa đẻ nhánh vô hiệu. Bên cạnh việc điều tiết nước hợp lý cho cây lúa, ở các giai đoạn này cần chú ý bón phân đầy đủ và đúng thời điểm để giúp cây lúa sinh trưởng khỏe mạnh tạo tiền đề cho năng suất cao. Thời tiết của khu vực trong tháng 6-7-8 dự báo có nắng nóng đan xen với các đợt mưa rào và dông, cần chú ý các đối tượng như sâu cuốn lá nhỏ, rầy nâu, rầy lưng trắng, bệnh đạo ôn lá, đạo ôn cổ bông, bệnh đen lép hạt... phát triển và gây hại trên nhiều diện tích lúa trong khu vực.

Cây vải bước vào giai đoạn chín – thu hoạch – chăm sóc sau thu hoạch. Dự báo từ tháng 6-8/2023, trên khu vực có khả năng xảy ra nắng nóng trong nhiều ngày. Từ tháng 6-7/2023, dự báo tổng lượng mưa hữu hiệu trên toàn khu vực có sự phân bố tương đối đồng đều, mức độ đáp ứng nước cho cây trồng trong 2 tháng 6 và 7 cơ bản được đảm bảo (một số nơi lượng mưa dự báo có thể cao hơn so với nhu cầu của cây trồng lên đến 2%); trong thời gian này, người dân cần tranh thủ những ngày thời tiết nắng ráo để thu hoạch các diện tích vải đã chín; đồng thời chú ý các đối tượng sâu bệnh có khả năng gây hại trên cây vải trong thời gian này như sâu đục cuống quả, bệnh mã mực, bệnh thán thư... Trong tháng 8, khu vực tiếp tục có mưa với lượng mưa hữu hiệu dự báo dao động trong khoảng 129-249mm, do lượng mưa trong tháng 8 có sự phân bố không đồng đều sẽ dẫn đến tình trạng nhu cầu nước của cây trồng sẽ có sự phân hóa rõ rệt trên toàn khu vực, một số nơi lượng mưa dự báo có thể cao hơn so với nhu cầu của cây trồng lên đến 100%. người dân cần chú ý tiến hành khơi thông dòng chảy, tạo các đường thoát nước xung quanh gốc để hạn chế tình trạng úng nước có thể xảy ra sau mưa lớn (đặc biệt là ở các khu vực trũng thấp); tiến hành tía bỏ bớt những cành già, cành sâu bệnh, cành trong tán để hạn chế sâu bệnh trú ngụ; sau tía cành cần bón phân để giúp cây vải nhanh chóng phục hồi sau một vụ thu hoạch.

Từ tháng 6-8/2023, có khoảng 5-6 cơn bão và ATNĐ hoạt động trên biển Đông, trong đó có khoảng 1-2 cơn ảnh hưởng trực tiếp đến đất liền. Để chủ

động có các biện pháp ứng phó kịp thời nhằm giảm nhẹ tối đa thiệt hại do bão/ATNĐ đến cây trồng trong khu vực, người dân cần theo dõi chặt chẽ diễn biến thời tiết, thường xuyên cập nhật các bản tin dự báo của bão/ATNĐ (về đường đi, quy đạo, phạm vi ảnh hưởng, mức độ...) trên các phương tiện thông tin đại chúng để có các biện pháp ứng phó kịp thời trong trường hợp bão/ATNĐ ảnh hưởng đến khu vực.

Tin phát ngày: 15/6/2023

Thời gian ban hành bản tin tiếp theo: ngày 15/8/2023

**Người chịu trách nhiệm
ban hành bản tin**

Phạm Thị Kim Phụng